

POSTOPKI VRAČILA DAVČNEGA ODTEGLJAJA OD DOHODKOV IZ NEMATERIALIZIRANIH FINANČNIH INSTRUMENTOV, IZPLAČANIH OD OSEBE, KI JIH JE PREJELA ZA TUJ RAČUN (383. D ČLENA ZDAVP-2)

Pojasnilo DURS, št. 007-178/2010, 18. 11. 2010

Kadar plačnik davka (tj. oseba, ki se šteje za plačnika davka po 58. členu Zakona o davčnem postopku) izplača dohodek iz nematerializiranih finančnih instrumentov posredniku (tj. osebi, ki ga prejme za tuj račun), mora izračunati in odtegniti davčni odtegljaj brez upoštevanja določil, ki imajo za posledico nižjo davčno obveznost iz naslova davčnega odtegljaja, če niso za vse upravičence do dohodka po vseh zakonih o obdavčenju in mednarodnih pogodbah enaka.*

Davčni odtegljaj se obračuna, odtegne in plača po stopnji, določeni po tistem zakonu o obdavčenju, ki določa višjo stopnjo davčnega odtegljaja od izplačanega dohodka.

Upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov, ki je prejel dohodek, od katerega je plačnik davka odtegnil previsok davčni odtegljaj, lahko zahteva vračilo preveč odtegnjenega in plačanega davka.

Upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov lahko vračilo preveč odtegnjenega davka zahteva preko naslednjih postopkov:

- a) s pisnim zahtevkom – postopek vračila po prvem odstavku 383. d člena ZDavP-2,
- b) z zahtevkom za vračilo davka v primeru ugodnosti, določenih v mednarodni pogodbi,
- c) z zahtevkom za vračilo davka v primeru ugodnosti, ki so določene z zakonom o obdavčenju in veljajo za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, in za obdavčitev, ki velja v zvezi s plačili obresti in plačili premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU,
- d) z zahtevkom za vračilo davka v primeru, če prejemnik dohodka v državi rezidentstva ne more uveljavljati v Sloveniji plačanega davka.

Ad a) Postopek vračila s pisnim zahtevkom po prvem odstavku 383. d člena ZDavP-2

Upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov lahko pri davčnem organu doseže vračilo preveč odtegnjenega davka [s pisnim zahtevkom](#).

Pisni zahtevek se vloži ali pošlje po pošti na Posebni davčni urad, Gospodinjska ulica 8, 1000 Ljubljana, Slovenija.

Vračilo davka se npr. opravi v primeru, ko bi bil upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov – ki je dohodek iz teh instrumentov prejel preko posrednika – upravičen do ugodnosti že po slovenski zakonodaji ali po morebitni drugi mednarodni pogodbi (tj. pogodbi, ki ni pogodba o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka), če bi bil dohodek izplačan neposredno njemu, in postopek vračila preveč plačanega davka ni posebej predpisan. To pomeni, da se vračilo preveč plačanega davka ne more uveljavljati po postopkih, opisanih v naslednjih točkah b), c) in d).

Sestavni del zahtevka so ustrezna dokazila o davčni obveznosti, o identiteti upravičenega imetnika nematerializiranih finančnih instrumentov, o prejemu dohodka, o osnovi za plačilo davčnega odtegljaja in o plačanem davčnem odtegljaju. Kadar je v verigi med plačnikom davka in upravičenim imetnikom nematerializiranih finančnih instrumentov več posrednikov, mora biti to iz dokazil tudi razvidno.

Zahtevek za vračilo preveč plačanega davka se lahko vloži v petih letih od dneva, ko je bil davek plačan.

Ad b) Postopek vračila z zahtevkom za vračilo davka v primeru ugodnosti, določenih v mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja

Če je upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov rezident države, s katero ima Slovenija sklenjeno konvencijo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, se vračilo preveč plačanega davka doseže z vložitvijo zahtevka za vračilo davka od dividend na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka ([obrazec KIDO 9](#)) ali vračilo davka od obresti na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka ([obrazec KIDO 10](#)).

Pisni zahtevek se vloži ali pošlje po pošti na Posebni davčni urad, Gospodinjska ulica 8, 1000 Ljubljana, Slovenija.

Če je plačnik davka obračunal davek po višji stopnji, kot jo določa mednarodna pogodba, lahko prejemnik dohodka – nerezident zahteva vračilo davka, ki predstavlja razliko med zneskom davka, ki je bil izračunan ob uporabi stopnje, določene z zakonom o obdavčenju, in zneskom davka, ki bi bil izračunan ob uporabi davčne stopnje, določene z mednarodno pogodbo. Če je bil davek obračunan od dohodka, ki je v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka, se prejemniku dohodka vrne celoten znesek plačanega davka.

Sestavni del teh dveh zahtevkov za vračilo sta tudi navodili za izpolnjevanje, katerim je potrebno slediti pri izpolnjevanju navedenih zahtevkov (KIDO 9 in KIDO 10), razen določenih izjem. K tema zahtevkoma je potrebno priložiti ustrezna dokazila o prejemu dohodka, o osnovi za plačilo davčnega odtegljaja in o plačanem davčnem odtegljaju. Kadar je v verigi med plačnikom davka in upravičenim imetnikom nematerializiranih finančnih instrumentov več posrednikov, mora biti to iz dokazil tudi razvidno in morajo biti priložena k tej vlogi. Eno od dokazil je lahko tudi številka transakcije, ki jo upravičeni imetnik nematerializiranih finančnih instrumentov lahko pridobi od posrednika, ki ni rezident Slovenije. Če prejemnik dohodka razpolaga s to številko, se jo vpiše v polje 5 (drugo).

V primeru, ko plačnik dividend ni hkrati tudi plačnik davka, se v zahtevek KIDO 9 pod številko 3 – Podatki o plačniku dividend - navaja izdajatelj delnic. To pomeni, da se celotna vsebina 3. točke nanaša na izdajatelja delnic in ne na plačnika davka. Glede na to, da je podatek o plačniku davka obvezen podatek v postopku priznavanja ugodnosti po KIDO 9, se podatki o plačniku davka vpisujejo po številko 5 – Drugo.

Zahtevek za vračilo preveč plačanega davka se lahko vloži v petih letih od dneva, ko je bil davek plačan.

Ad c) Postopek vračila z zahtevkom za vračilo davka v primeru ugodnosti, ki so določene z zakonom o obdavčenju – z ZDDPO-2 in veljajo za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, in za obdavčitev, ki velja v zvezi s plačili obresti in plačili premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU

Davek se ne odtegne od plačil dividend, ki se razdelijo osebam, ki imajo eno od oblik, za katere se uporablja skupen sistem obdavčenja, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, če so izpolnjeni določeni pogoji (najmanj 10 % kapitalska udeležba, ki traja najmanj 24 mesecev).

Davek se ne odtegne od plačil obresti, ki so izplačane osebam, ki imajo eno od oblik, za katere se uporablja skupen sistem obdavčenja v zvezi s plačili obresti, ki velja za povezane osebe iz različnih držav članic EU, če so izpolnjeni določeni pogoji (najmanj 25 % kapitalska udeležba, ki traja najmanj 24 mesecev).

Kadar upravičeni prejemnik dohodka iz nematerializiranih finančnih instrumentov prejme preko posrednika dohodek iz nematerializiranih finančnih instrumentov, od katerega je bil plačan davek, lahko oseba, ki je davek izračunala in odtegnila (plačnik davka), zahteva vračilo davka, vendar samo, če so izpolnjeni zgoraj omenjeni pogoji. Plačnik davka vloži

zahtevek za vračilo pri pristojnem davčnem uradu, ter priloži ustrezna dokazila o izpolnjevanju pogojev. Preveč plačani davek se vrne plačniku davka.

Zahtevek za vračilo preveč plačanega davka se vloži v petih letih od dneva, ko je bil davek plačan.

Ad d) Postopek vračila z zahtevkom za vračilo davka v primeru ukrepa, določenega v ZDDPO-2, in sicer če prejemnik dohodka v državi rezidentstva ne more uveljavljati v Sloveniji plačanega davka na viru

Davek se ne odtegne od plačil dividend, ki se izplačajo osebi, ki je rezident države članice EU ali EGP (razen Lihtenštajn), če prejemnik dohodka v državi rezidentstva ne more uveljavljati (si povrniti) slovenskega davka. Enako velja tudi za plačila dividend in obresti, ki se izplačujejo tujim investicijskim skladom, pokojninskim skladom in zavarovalnicam, ki lahko izvajajo pokojninski načrt, ki so rezidenti države članice EU ali EGS (razen Lihtenštajn).

Zahtevek za vračilo davka lahko pri pristojnem davčnem uradu vloži oseba, ki je izračunala in odtegnila davek ob izplačilu dohodka iz nematerializiranih finančnih instrumentov (plačnik davka). K zahtevku se predloži izjavo prejemnika dohodka, da v državi rezidentstva ni mogel uveljavljati v Sloveniji plačanega davka, da je v državi rezidentstva zavezanec za davek od dohodkov, in da transakcija ne pomeni izogibanje plačila davkov; ter potrdilo o rezidentstvu upravičenega prejemnika. Preveč plačani davek se vrne plačniku davka.

Zahtevek za vračilo preveč plačanega davka se vloži v petih letih od dneva, ko je bil davek plačan.

** Davčni odtegljaj se ne izračuna in odtegne v primeru, če se od določenega dohodka davčni odtegljaj ne plačuje in izračunava po obeh zakonih o obdavčenju.*